

خلیج فارس

تنور اختلافات کشورهای عربی داغ تر شد

تلاش سعودی

برای کودتا علیه امیر قطر

عبدالباری عطان^۴، به نظر می‌رسد تلاش قطر برای کنار گذاشتن عربستان سعودی و تمرکز بر اختلاف با امارات نتیجه‌بخش نبود و تحویل محمدعبدالله‌العتیبی، مخالف سعودی و خانواده‌اش که به قطر پناهنده شده بود، نتوانست خشم عربستان را فروبشاند. نگاهی به رسانه‌های سعودی که منعکس‌کننده مواضع دولت و دستورات آن هستند نشان می‌دهد در حمله به قطر و امیر این کشور و نیز خاندان حاکم چنان شدت عمل در جریان است که در تاریخ کشمکش‌های عربی منطقه خلیج‌فارس بی‌سابقه است. هنگامی که روزنامه مطرح و پرتیراژ الریاض سعودی از احتمال کودتای ششم و سرنگونی امیر کنونی قطر صحبت می‌کند و متن نامه شیخ سعود بن ناصر آل ثانی را منتشر می‌کند که در آن از توهین دولت و امیر کشورش به عربستان و امارات عذرخواهی می‌کند این به این معنی است که سران سعودی رسماً علیه قطر اعلام جنگ کرده‌اند و در حال طراحی نقشه کودتایی برای سرنگونی امیر قطر هستند. روزنامه الریاض تاریخ کشمکش قدرت در خاندان آل ثانی را بنش قلم کرده است که این نشان می‌دهد مسا با اختلاف غیرعادی روبه‌رو هستیم که ریشه‌های آن عمیق‌تر از آن است که تصور می‌کنیم و این روزنامه با این کار وارد مسائل ممنوعه شده است. نکته جالب در این اقدام روزنامه الریاض که بیانگر شدت موضع عمدی آن علیه قطر است، اینکه این موضع‌گیری‌ها در جریان سفر امیر قطر به کویت رخ داد و گویی پیامی به امیر کویت است با این مضمون که مجالی برای وساطت نیست و درها به روی او بسته است. ملک سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه سعودی با سلف خود، ملک عبدالله متفاوت است و قدرت تصمیم‌گیری درباره جنگ علیه دشمنانش او را از شاهان سابق متمایز می‌کند که نمونه آن جنگ یمن با وجود مخالفت بسیاری از اعضای خاندان حاکم بود. قطر اکنون در وضعیت آماده‌باش به‌سر می‌برد و به عمق حمله رسانه‌های سعودی و اماراتی بویژه طرح لابی‌های اماراتی در واشنگتن و قاطع است و متوجه است که امارات در این راه تلاش دارد از مسؤولان بلندپایه سابق آمریکایی و تعدادی از نویسندگان سرشناس برای نوشتن مقالات و برگزاری کنفرانس‌ها در آمریکا و سایر نقاط علیه قطر استفاده کند. در همین راستا، امارات و لابی‌های آن بیش از ۱۳ مقاله در روزنامه‌های بزرگ آمریکا منتشر کردند که در آن به حمایت مالی و تسلیحاتی قطر از گروه‌های تروریستی اشاره و درخواست شده است نیروهای آمریکایی و تجهیزات نظامی آن از پایگاه العدیدید و السلیبه قطر خارج شده و با امارات یا عربستان منتقل شوند. در این میان آنچه اوضاع را بدتر کرد سفر ناگهانی وزیر خارجه قطر به بغداد در همان روزی بود که دونالد ترامپ ریاض را ترک کرد. از سوی دیگر، تاکید قطر بر اصول خود یعنی ادامه حمایت از جنبش اخوان‌المسلمین و تقویت روابط با ایران و اینکه حزب‌الله و جنبش حماس جنبش‌های مقاومت می‌باشند، هستند، اثس جنگ را داغ‌تر می‌کند. پیامدی قطر به اصول خود یعنی عدم آمادگی برای امتیازدهی یا پاسخگویی به مواردی که از آن انتظار می‌رود و چه‌بسا استفاده از پایگاه نظامی ترکیه در نزدیکی قطر با حدود ۳۰۰ نیرو که البته برخی گزارش‌ها تعداد آنان را هزار نفر اعلام کرده است یکی از گزینه‌های قهر باشد به اضافه اینکه دوحه با ترکیه توافق دفاعی مشترک دارد و چه‌بسا قطر در صورتی که آمریکا از پایگاه العدیدید خارج شود تهدید کند که آن را به پایگاه روسی تبدیل خواهد کرد. در این میان سفر شیخ محمد بن‌زاید، ولیعهد ابوظبی به ریاض چه‌بسا حمله به قصر امیر مرحله دوم و چگونگی تعامل با قطر باشد. شیخ محمد بن‌زاید که به «هرد خاموش» معروف است و یکی از مهم‌ترین متحدان آمریکا در منطقه و البته قدرتمندترین آنان به شمار می‌آید هیچ دوستی‌ای با سران قطر ندارد و بد نیست یادآور شویم وی یکی از طرفداران و مجریان اصلی حمله به قصر امیر قطر و سرنگونی امیر سابق آن در سال ۱۹۹۶ بود. به هر حال صفتبندی امارات و عربستان علیه قطر وارد مرحله شکستن استخوان شده است و قطر چاره‌ای جز تسلیم ندارد و اگر گزارش‌های مربوط به اینکه حمد بن خلیفه امیر سابق قطر افاق عملیات مدیریت بحران را رهبری می‌کند، درست باشد، باید گفت احتمال تسلیم شدن منتفی است.

✪تخلیگربرجسته جهان عرب

تهاجم قبیله‌ای سعودی و شرکاء به قطر

عربستان، امارات، بحرین و مصر با دوحه قطع رابطه کردند

پازل

افشای توطئه آل سعود علیه حاکمیت دوحه

رئیس‌جمهور سابق یمن گفته که کشورش چند سال قبل توطئه کودتا ضد حمد بن‌خلیفه آل ثانی، امیر سابق قطر را که از سوی قطری‌های مورد حمایت آل سعود ترتیب داده شده بود، افشا کرده است. علی عبدالله صالح در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی «الیمین الیوم»، ضمن بیان نقش کشورش در کشف این توطئه گفت: «با اینکه عربستان سعودی و قطر، هر دو وابسته و به‌هائیت هستند اما اختلافات‌شان از انباشته شدن مسائل گذشته ناشی شده است.» در پی بالاگرفتن تنش میان ریاض و دوحه، روزنامه سعودی الریاض، قطر را به کودتا تهدید کرد و مدعی شد خاندان حاکم بر این کشور از امیر آن اعلام برائت کرده و وقوع کودتا بعید نیست. طبق ادعای الریاض، خاندان آل ثانی با ارسال نامه‌ای به سلمان بن‌عبدالعزیز، شاه عربستان از مواضع امیر کشورشان عذرخواهی و از او اعلام برائت کرده است. روزنامه الریاض در تهدیدی آشکار به براندازی در قطر، نوشته که این نامه خانواده آل ثانی بیانگر عمق شکاف در میان حکام قطر است و آنان نیز اعلام کرده‌اند از سیاست‌های تمیم خسته شده‌اند و احتمال دارد کودتای جدیدی در حکومت قطر صورت گیرد و در جریان آن حکومت به خانواده اصلی حاکم بازگردد.

وزیر خارجه دولت موقت لیبی در گفت‌وگو با شبکه اسکای‌نیوز عربی گفت: لیبی تصمیم گرفته است اقداماتی را که هدف از آنها تأثیر‌گذاری بر جامعه و روابطش را با قطر قطع کند. از سوی دیگر، قطر نیز اقدام شرکت‌ها و خطوط هواپیمایی امارات، عربستان و مصر را بی‌پاسخ نگذاشت و در اقدامی متقابل، همه پروازهای هوایی خود به این ۳ کشور را به حال تعلیق درآورد. مجمع‌الجزایر مالدیو نیز ساعاتی بعد به تبعیت از این ۵ کشور عربی، روابط دیپلماتیک خود با دوحه را قطع کرد. در این میان، خیرگزاری رویترز به نقل از وزارت خارجه پاکستان گزارش داد این کشور قصد ندارد تحت فشار عربستان روابط دیپلماتیک خود را با قطر قطع کند. این در حالی است که وزارت خارجه قطر در بیانیه‌ای به این موضع‌گیری کشورهای عرب واکنش نشان داد و اعلام کرد: متأسفیم که این ۴ کشور در این

تهاجم قبیله‌ای سعودی و شرکاء به قطر

همکاری خلیج‌فارس بوده و باید به سیاست‌های آن پایبند باشد.امیر قطر در این اظهارات گفته بود دوحه پایگاه آمریکایی العدید را به علت حمایتش از طمع‌رورزی‌های کشورهای همسایه عربش در خود جای داده و این پایگاه تنها فرصت آمریکا برای داشتن نفوذ نظامی در منطقه است.قطر با اسرائیل در ارتباط است. امیر قطر همچنین در ایسن اظهارات، ایران را ورنه منطقه‌ای و اسلامی توصیف کرده بود که نمی‌توان آن را نادیده گرفت و کشورش روابط قوی‌اش را با آمریکا و ایران در آن واحد حفظ خواهد کرد. درگیری با ایران بویژه به این دلیل که قدرت بزرگ منطقه است مصلحت نیست. تمیم بن‌حمد حزب‌الله لبنان را هم جنبش مقاومت خوانده بود. اما قطر با مشاهده جنجالی که به دلیل این اظهارات بلند شد، اعلام کرد سایت خبرگزاری رسمی این کشور هک شده است و این اظهارات را از سایت برداشت و اعلام کرد این اظهارات به امیر قطر نسبت داده شده است.

■ پایان حضور قطر در ائتلاف متجاوز

همزمان با قطع کامل روابط دیپلماتیک برخی کشورهای عربی با دوحه، فرماندهی ائتلاف متجاوز علیه یمن به رهبری عربستان از تصمیمش برای پایان دادن به حضور قطر در این ائتلاف به بهانه اقداماتش که به زعم آن موجب تقویت «تروریسم» و حمایت از تشکیلات آن در یمن از جمله القاعده و داعش می‌شود، خبر داد. قطر سال ۲۰۱۵ به ائتلاف عربی تحت رهبری ریاض پیوست به طوری که نظامیان این کشور در این عملیات حضور دارند.

■ احتمال حمله نظامی به قطر

عبدالباری عطان، تحلیلگر سرشناس جهان عرب قطع روابط عربستان و ۳ شیخ‌نشین و کشورهای عربی دیگر با قطر را مقدمه‌ای برای حمله نظامی علیه این کشور دانسته است. سردبیر روزنامه فرمانطقه‌ای رای‌الیوم در توثیت اخیر خود با اشاره به اینکه قطع روابط عربستان، مصر، امارات و بحرین با قطر و بستن مرز سعودی با قطر مقدمه‌ای برای منزوی کردن دوحه خواهد بود، نوشت: «گام بعدی شاید دخالت نظامی برای تغییر رژیم در قطر باشد. این جنگی است که ماه‌ها پیش برای آن برنامه‌ریزی شده است». همچنین در شبکه‌های اجتماعی تصویری از هجوم گسترده مردم قطر به فروشگاه‌ها برای تأمین مایحتاج خود در پی بسته شدن مرزهای چند کشور عربی با قطر، منتشر شده است.

امنیتی با تروریسم شد، حال آنکه تنها چند روز جلوتر خود سطح هشدار امنیتی در جزیره را که پس از انفجار منجسترت تا وضعیت قرمز بالا رفت کاهش داده بود. او همچنین در حالی که با فراکتی، سعی داشت اسلام افراطی را مقصر حملات تروریستی اخیر معرفی کند، پرونده‌ای زیر بغل داشت که با توجه به خط و نشانش برای آزادی شبکه سایبری، توسط کاربران شبکه‌های مجازی چنین مورد تمسخر قرار گرفت؛ پرونده منشور اسنوبر. همان مصوبه‌ای که به دولت انگلیس حق تجسس در اطلاعات اینترنتی مردم، نظیر ایمیل، پیامک و موقعیت جغرافیایی آنها را می‌دهد. گروه‌های مدافع حقوق شهروندان نسبت به این قانون هشدار داده‌اند و این قانون را خلاف اصول دموکراسی دانسته‌اند.
کوربین نیز در کنایه‌های دیروز خود به می اعلام کرد در مواجهه امنیتی با تروریسم ارزش‌های دموکراتیک بریتانیا باید حفظ شود. او گفت: «ما باید در مقابل اسلام‌هراسی و تفرقه‌ایسندگی کنیم و در انتخابات ۸ ژوئن متحد باشیم تا نشان دهیم دموکراسی همچنان قوی و مستحکم است». همچنین در حالی که خشم عمومی از کوتاهی‌های اسکاتلند یارد (پلیس) و آ‌م‌آی۵ (دستگاه اطلاعات داخلی) در مواجهه با ورود آزادانه تروریست‌های سابقه‌دار نظیر «سلمان عبیدی» عامل انفجار منچستر به انگلیس رو به فرونی است، رهبر حزب کارگر وعده داد در صورت پیروزی در انتخابات این هفته تعداد نیروهای پلیس را ۱۰ هزار نفر افزایش دهد، آن هم در حالی که دولت فعلی این تعداد را حتی به کمتر از سال ۲۰۰۱ رسانده بود.

رسانه‌های انگلیس حتی پیش از انفجار اخیر صریحاً دستگاه اطلاعاتی این کشور را به خاطر زیر نظر قرار ندادن تروریست سابقه‌داری مثل سلمان عبیدی زیر سوال می‌برند. طی ۲ دهه اخیر گروه‌های افراطی تکفیری و سلفی با چراغ سبز دولت‌های انگلیس بشدت در این کشور فعال شده‌اند و بخش مهمی از داعشی‌های خارجی در عراق و سوریه و لبنان را تروریست‌های دست‌پرورده سیستم حکومتی بریتانیا تشکیل می‌دهند. حتی برخی منتقدان ملی‌گرای دولت می، حملات اخیر به شهرهای اصلی انگلیس را ناشی از تروریسم انتخاباتی دانسته‌اند.

کارزارشام

آخرین پایگاه داعش در حلب سقوط کرد

غافلگیری تروریستها

در جنوب سوریه

نیروهای ارتش سوریه کنترل شهر مسکنه، آخرین مقر داعش در استان حلب را در دست گرفتند.طبق این گزارش، ارتش سوریه در ادامه پیشروی خود در حومه استان حلب، یکشنبه توانست کنترل شهر مسکنه، آخرین مقر داعش در این استان را در دست بگیرد. ارتش سوریه با پشتیبانی هوایی روسیه توانست وارد این شهر شود. نیروهای دولتی سوریه از حدود ۲ ماه پیش عملیات نظامی را برای آزادسازی این شهر آغاز کرده بودند. ارتش سوریه پیش‌تر شرق حلب را به طور کامل از وجود افراد مسلح پاکسازی کرده بود و با آزادی این شهر، استان حلب و حومه آن تقریباً به طور کامل در دست ارتش سوریه است. از سوی دیگر نیروهای دولتی سوریه در راستای عملیات خود برای پاکسازی مرزهای این کشور با عراق و اردن توانستند طی یکشنبه گذشته کنترل ۱۴۰۰ کیلومتر از صحرای سوریه واقع در شرق استان پالمیرا را در دست بگیرند. به موازات این پیشروی، منابع رسانه‌ای گزارش دادند نیروهای ویژه ارتش سوریه در روزهای آینده با پشتیبانی یگان موشکی، عملیات وسیعی را برای تأمین امنیت شهر درع انجام می‌دهند تا مقدمات پیشروی به سوی مناطق مرزی مشترک با کشور اردن فراهم شود. عناصر تروریستی در این محور با کمک حامیان مجهد به مدرن‌ترین سلاح‌ها و تجهیزات نظامی مجهز شده‌اند و در تلاش هستند با تغییر موازنه قدرت در شهر درعا به روند ناامی‌های همقطاران خود در سایر مناطق پایان دهند و سرعت پیشروی نیروهای جبهه مقاومت را کاهش دهند. به نوشته سایت تحلیلی مشرق، همین مساله باعث شده ارتش سوریه برای به شکست رساندن سناریوی حامیان تروریست‌ها در جنوب سوریه، در اقدامی پیشدستانه نیروهای نخبه خود را که به‌تازگی از نبردهای غوطه شرقی دمشق آزاد شده‌اند، به شهر درعا اعزام کند تا یک بار دیگر ترویست‌ها غافلگیر شوند. براساس اطلاعات به دست آمده، نیروهای سوری موقتاً کوتاه‌برد خود را در مناطق جنوبی برای هدف قراردادن مواضع تروریست‌ها آماده کرده‌اند. گروه‌های تروریستی که از عملیات ارتش سوریه در استان درعا باخبر شده‌اند تلاش کردند با چند حمله سنگین برخی مناطق را به اشغال خود درآوردند. در حال حاضر بخش‌های جنوبی استان درعا و اطلسق مرزی در اشغال تروریستی است. نظامیان انگلیسی و آمریکایی هم در این محور حضور دارند و مسؤولیت آموزش تروریست‌ها را عهده‌دار شده‌اند.

کرم‌لین

پوتین: آمریکادر انتخابات کشورها دخالت می‌کند

رئیس‌جمهور روسیه در گفت‌وگویی تازه منتشر شده با «الیور استون» کارگردان سرشناس آمریکایی فاش کرده است که در نخستین روزهای ریاست‌جمهوری‌اش در اوایل سده حاضر با همتای آمریکایی وقت خود درباره امکان عضویت روسیه در ناتو صحبت کرده بود. اینک پس از ۱۷ سال، پوتین معتقد است که ناتو به ابزاری در دست آمریکا تبدیل شده و تهدیدی جدی برای امنیت روسیه محسوب می‌شود. نشریه آمریکایی برخط پولیتیکو بخش‌هایی از مستند «صاحبه پوتین» را که قرار است هفته آتی از شبکه تلویزیونی شوتایم بخش شود، منتشر کرده که پوتین در آن به استون گفته است: «یکی از آخرین دیدارهای خود با رئیس‌جمهوری کلینتون را به یاد دارم، زمانی که به مسکو سفر کرده بود. در این مذاکرات گفتیم: ممکن است این گزینه مورد بررسی قرار بگیرد که روسیه به عضویت ناتو درآید. کلینتون پاسخ داد: من مخالفتی با این موضوع ندارم ولی کل بیات آمریکایی با شنیدن این مساله عصبی شدند.» رئیس‌جمهور روسیه همچنین اعضای سازمان پیمان آتلانتیک شمالی را در حقیقت پیروان آمریکا خواند که واشنگتن با بی‌احترامی درباره او مشخصاً از انگیزه‌های خصمانه ناتو علیه کشورش پرده برداشت و اعلام کرد که روسیه با جدیت و شدت به گسترش ناتو به سمت شرق واکنش نشان می‌دهد. رئیس‌جمهوری روسیه همچنین یکشنبه گذشته در حاشیه نشست اقتصادی سنت پترزبورگ در مصاحبه با شبکه «ان‌بی‌سی» آمریکا را به دخالت در انتخابات دیگر کشورها متهم کرد. او گفت: «انگشت خود را روی هر نقطه از نقشه جهان بگذارید، در همه جا این گلابه را می‌شنوید که مقام‌های آمریکایی در روند انتخابات داخلی مداخله می‌کنند.» او همچنین ۲ حزب دموکرات و جمهوریخواه آمریکا و حتی رؤسای جمهور ایالات متحده را قاقاد زاده در تغییر خط‌مشی‌های سیاست خارجی واشنگتن دانست.